

Notitie

Aan : het Presidium
Van : Geert Andringa, griffier
Datum : 28 mei 2025
Betreft : Recht van interruptie – aanvulling op het Reglement van Orde

1. Inleiding

Binnen het democratisch debat is het recht van interruptie een belangrijk instrument voor raadsleden om tijdens het betoog van een collega een korte vraag te stellen of een verduidelijking te vragen. Een kort statement mag ook als het raadslid dat interrumpeert van mening is dat het raadslid dat aan het woord is pertinente onjuistheden in zijn of haar betoog naar voren brengt.

Interrupties kunnen bijdragen aan de scherpste en helderheid van het debat, mits zij ordentelijk verlopen en niet het betoog onevenredig verstoren. Op dit moment bevat het Reglement van Orde (RvO) van de gemeenteraad van Achtkarspelen geen expliciete bepalingen over de manier waarop interrupties plaatsvinden. Dat leidt in de praktijk en ook tijdens de raadsvergadering van 22 mei 2025 soms tot onduidelijkheid.

2. Wat is gebruikelijk?

In veel gemeenteraden – en ook in de Tweede Kamer – geldt dat interrupties bedoeld zijn als korte onderbrekingen. Ze bieden gelegenheid om een spreker te bevragen op onduidelijkheden, feiten of om een punt van orde aan te kaarten. Het debat in volle breedte hoort echter plaats te vinden in de tweede termijn, waarin het onderlinge politieke debat en de meningsvorming verder kunnen worden uitgediept.

Gebruikelijke spelregels zijn onder meer:

- Interrupties zijn kort en to the point.
- De voorzitter geeft expliciet het woord voor een interruptie.
- Interrupties vinden plaats via de voorzitter.
- Er worden doorgaans niet meer dan twee interrupties per spreker per termijn toegestaan, tenzij de voorzitter anders beslist.
- Interrupties zijn niet bedoeld voor het houden van een tweede betoog of het inleiden van een inhoudelijk debat in de eerste termijn.

3. Advies

Advies aan het presidium is om als interruptie te definiëren:

- Een interruptie is een korte, relevante onderbreking van het betoog van een spreker met als doel een korte vraag te stellen of een statement af te geven.
- Interrupties verlopen altijd via de voorzitter.
- Er zijn per spreker per termijn, maximaal twee interrupties toegestaan met ruimte voor afwijking indien de voorzitter dit nodig acht.
- De eerste termijn van beraadslagingen is voor het uitspreken van standpunten, de tweede termijn voor het onderlinge debat.
- Interrupties moeten dus bondig blijven om ruimte te houden voor debat in de tweede termijn.

Met deze toevoeging aan het RvO krijgt de raad duidelijke spelregels in handen, wat de kwaliteit van het debat én de rol van de voorzitter ten goede komt.

Het voorstel is om bij de volgende herziening in het Reglement van Orde een korte passage op te nemen over het recht van interruptie, ter bevordering van ordentelijk en evenwichtig debat. Uiteraard is er niets op tegen om deze spelregels al te hanteren vóórdat de herziening van het RvO een feit is.